

Fremtidens Campus, februar 2023.

Under følger en presentasjon av svar fra en survey gjennomført blant ansatte på campus Kalvskinnet mellom 12. august og 5. september 2022 (331 svar fra ca 720¹ spurte ansatte).

Forsknings- og utviklingsprogrammet Fremtidens Campus, har som formål å følge NTNUs arbeid med campusutvikling. Som en uavhengig forskningsaktør ønsker programmet å bidra med nyttige innspill gjennom originale forskningsbidrag og etablering av kunnskapsstatus. Programmet er finansiert av NTNU og koordineres av NTNU Samfunnsforskning. Ett av hovedformålene med programmet er å bidra med kunnskap som på ulike måter kan komme til nytte i campusutviklingen.

Ett av våre fire tematiske satsningsområder er «arealer og arbeidsplasser». Det er også det temaet som har skapt størst engasjement hos ansatte ved NTNU, særlig på grunn av arealnormen på 23 kvadratmeter BTA per ansatt som ble formidlet i et rundskriv i 2015 av Kommunal- og distriktsdepartementet². Denne arealnormen blir referert til av både NTNU og Statsbygg som et av hovedargumentene for hvorfor de fleste ansatte ikke vil kunne få tilbud om enekontor etter en eventuell samling på Gløshaugen.

I Fremtidens Campus har vi nokså forgjeves søkt etter litteratur som kan si noe om hvor godt åpne kontorareal eller delekontor fungerer for universitetsansatte. Takket være forskning gjort av Kaja Indergård³, stipendiat finansiert gjennom Fremtidens Campus, har vi vært særlig opptatt av vitenskapelig ansatte, ettersom forskning gjort på «kunnskapsarbeidere» trolig er mindre overførbart til deres arbeidsformer enn administrativt ansatte ved universitetet.

Kalvskinnet campus er en svært interessant case for å belyse både arbeidsplasser og andre tema relevant for campusutvikling, ettersom campusen allerede har gjennomgått en flytte- og sammenslåingsprosess. Formålet med surveyen var å se hvor godt overgangen og sammenslåingen til Campus Kalvskinnet har fungert, som innspill til den pågående campussammenslåingen ved NTNU. I tillegg stilte vi spørsmål om deltakernes opplevelse av eget og felles arbeidsområde, og hvordan det fysiske rom hjelper eller motvirker muligheten de har for å utføre arbeidsoppgavene sine. Dataene fra denne spørreundersøkelsen er nå analysert, og vi presenterer et utvalg vi ser som særlig relevant for den pågående diskusjonen om arbeidsplassutforming.

¹ Surveyen ble tilgjengeliggjort i kanaler hvor vi ikke har eksakt antall brukere

² [Rundskriv om normer for energi- og arealbruk for statlige bygg - regjeringen.no](#)

³ [Kunnskap & Campus nr. 3 - YouTube](#)

Resultat fra den kvantitative analysen

I Figur 1 ser vi hvilken type stilling de forskjellige respondentene har. De fleste respondentene er fast vitenskapelig ansatte eller administrativt ansatte, og de vil også være de to gruppene vi sammenligner noen steder senere i teksten.

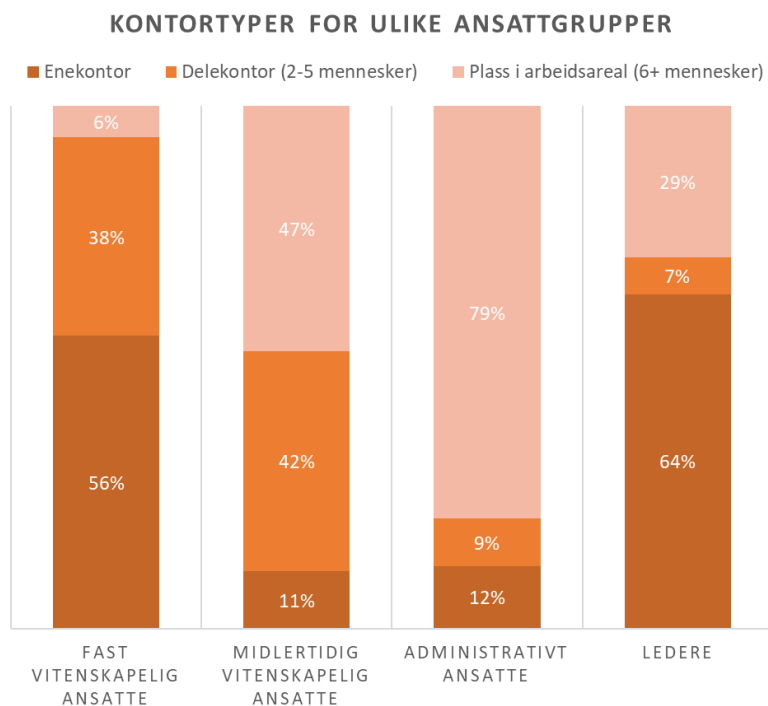
Hvilken type stilling har du?

Antall svar: 331

Svar	Antall 	% av svar	
Fast vitenskapelig ansatt	169	51.1%	
Administrativ ansatt	125	37.8%	
Midlertidig vitenskapelig ansatt	19	5.7%	
Leder (alle nivå)	14	4.2%	
Annet, fyll inn:	11	3.3%	

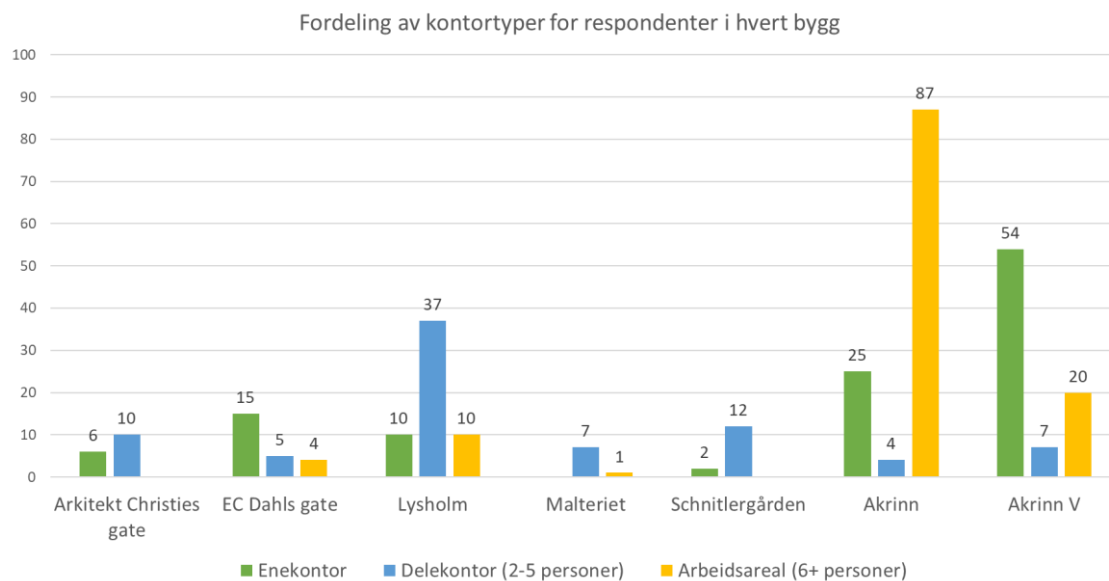
Figur 1: Type stilling

Under ser vi Tabell 1, som viser fordelingen av type kontor/arbeidsplass mellom de ulike respondentene, fordelt på hvilken stilling de har. Her er fordeling av kontortyper fremstilt med prosent. Delekantor definerer vi som kontorer hvor det sitter mellom 2-5 personer, og arbeidsareal som arealer hvor det sitter flere enn 6 personer. Vi ser stor forskjell i kontortyper mellom stillingstypene, hvor 56% av fast vitenskapelig ansatte har enekantor, og kun 6% sitter i arbeidsareal. I motsetning så sitter hele 79% av administrativt ansatte i arbeidsareal.

Tabell 1: Kontortyper for ulike ansattgrupper

Tabell 2 viser en oversikt over hvilke bygg de ulike respondentene sitter i, også oppdelt i kontortype. Her er det oversikt over antall ansatte, ikke prosent. Det er flest respondenter fra Akrinn og Akrinn Vest, og Lysholm. Det er flest som sitter i delekontor på Lysholm, flest i arbeidsareal i Akrinn, og flest på enekontor i Akrinn V.

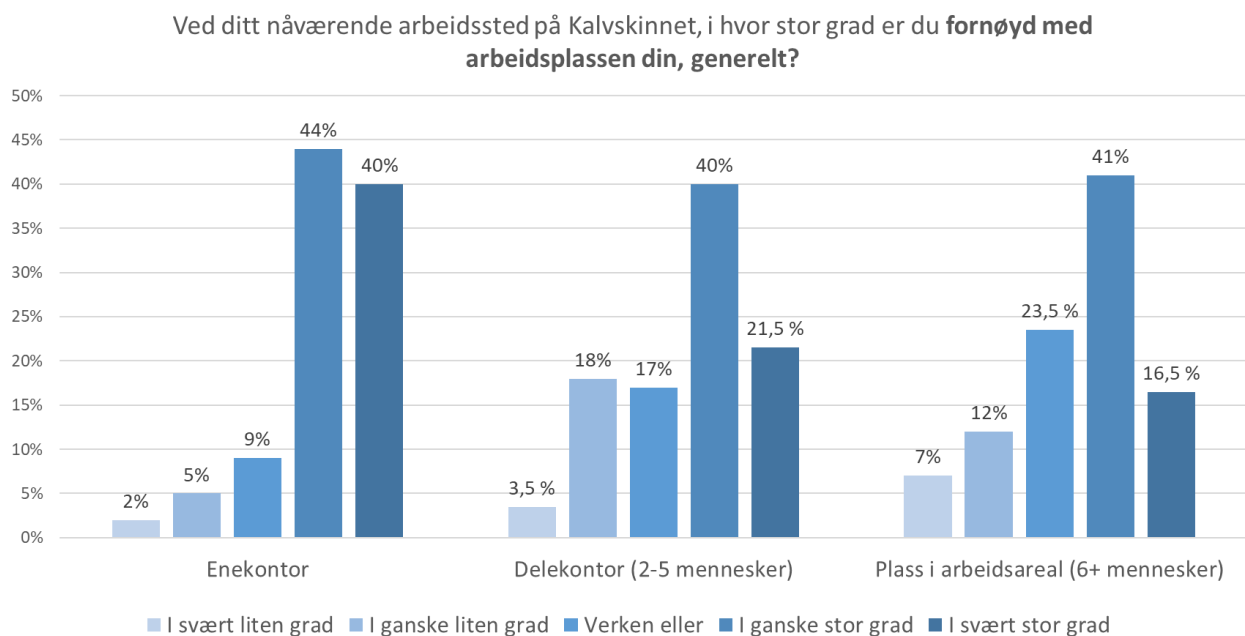

Tabell 2: Respondentenes fordeling mellom bygg og kontortyper

(Fortsetter på neste side.)

Tabell 3 gir en fremstilling av hvor fornøyd de ansatte er med arbeidsplassen sin generelt, fordelt på kontortyper. Svaralternativene går fra svært liten grad, til svært stor grad. Her er fremstillingen i prosent innenfor hver kontortype.

Enekontor kommer best ut, hvor 84% er i ganske stor eller svært stor grad fornøyd. Det er ganske likt mellom delekontor og arbeidsareal, og det er ikke statistisk signifikant forskjell mellom de to. Men de på enekontor er signifikant mer fornøyd enn de i de andre kontortypene. Det er statistisk signifikant forskjell i fornøydhet mellom enekontor og de to andre (på et $p < 0.05$ -nivå), også kontrollert for hvilket bygg respondentene sitter i.

Tabell 3: Fornøyd med arbeidsplassen generelt, fordelt på kontortyper.

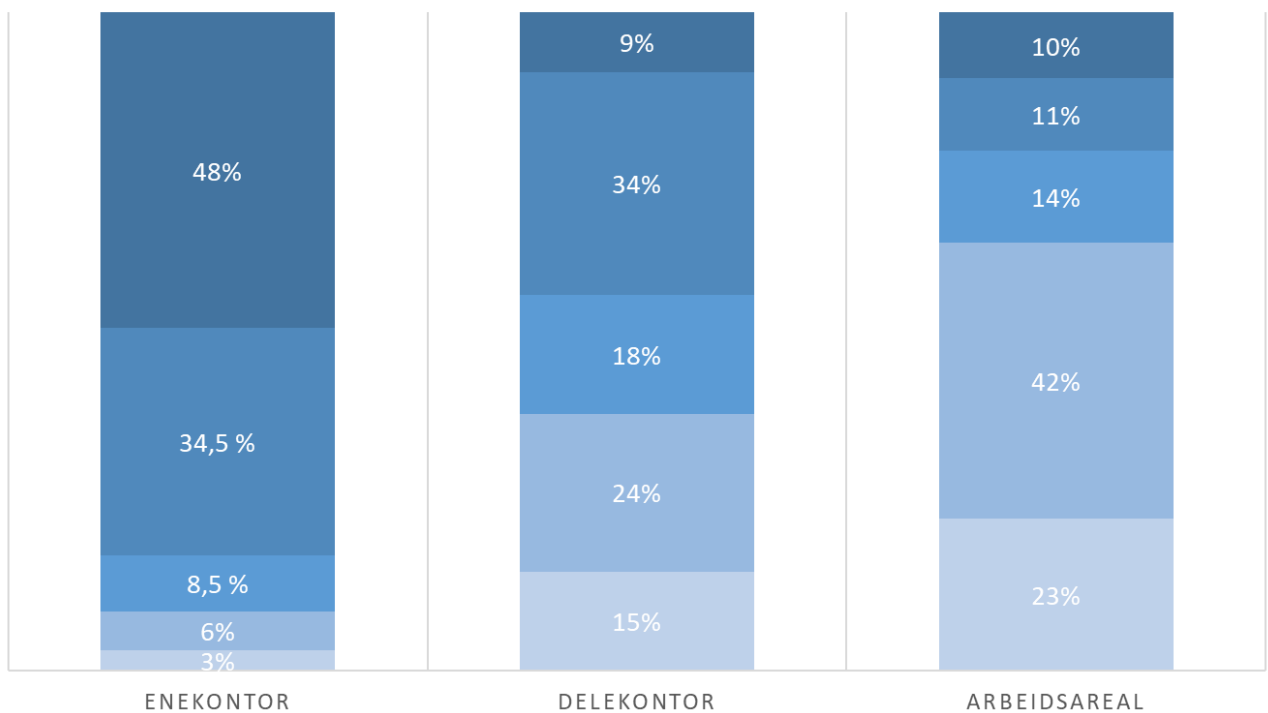
Videre ser vi på hvordan arbeidsplassen tilrettelegger for mer spesifikke arbeidsoppgaver, fordelt på ulike kontortyper. Her kan det legges til at vi spør om "arbeidsplass" og ikke "kontor", så her kan "arbeidsplass" forstås som noe annet/mer enn kun kontoret.

I Tabell 4 ser vi svarene på spørsmålet "I hvor stor grad tilrettelegger din nåværende arbeidsplass for at du kan utføre arbeidsoppgaver som krever konsentrasjon (f.eks. lese, skrive)?"

Vi ser en statistisk signifikant forskjell (også kontrollert for bygning) i fornøydhet mellom kontortypene, hvor hele 83% av de på enekontor mener det tilrettelegger i ganske eller svært stor grad, og veldig få som mener det ikke tilrettelegger. Mens dette tallet for de som er fornøyde er 43% på delekontor, og bare 21% blant de som sitter i arbeidsareal. Blant de på arbeidsareal mener 65% at arbeidsplassen tilrettelegger i ganske eller svært liten grad.

I HVOR STOR GRAD TILRETTELEGGER DIN NÅVÆRENDE ARBEIDSPASS FOR AT DU KAN UTFØRE ARBEIDSOPPGAVER SOM KREVER KONSENTRASJON, F. EKS. LESE, SKRIVE?

■ 1. I svært liten grad ■ 2. I ganske liten grad ■ 3. Verken eller ■ 4. I ganske stor grad ■ 5. I svært stor grad

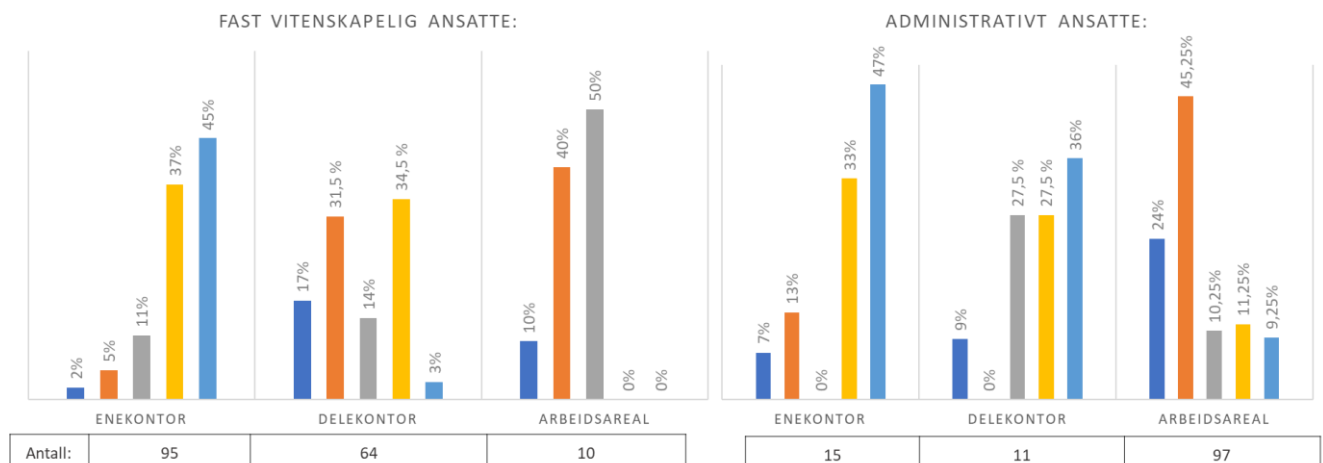
Tabell 4: Tilrettelegging for konsentrasjon.

I Tabell 5 ser vi svarene på samme spørsmål som over om konsentrasjon, men oppdelt i hvilken type stilling hver av respondentene jobber i. Her sammenligner vi de to største ansattgruppene; fast vitenskapelig ansatte og administrativt ansatte.

Her ser vi at opplevelsen av tilretteleggingen for konsentrasjon på arbeidsplassen er trinnvis dårligere tilrettelagt for konsentrasjonsarbeid fra enekontor (som er på topp), og til arbeidsareal (som er på bunn). Det ser også ut som delekontor og arbeidsareal har større negativ sammenheng med konsentrasjon blant vitenskapelig ansatte enn blant administrativt ansatte. Men man må huske at det er veldig få respondenter blant noen av grupperingene, så man skal være litt forsiktig når man leser tallene.

I HVOR STOR GRAD TILRETTELEGGES DIN NÅVÆRENDE ARBEIDSPASS FOR AT DU KAN UTFØRE ARBEIDSOPPGAVER SOM KREVER **KONSENTRASJON, F. EKS. LESE, SKRIVE?**

■ 1. I svært liten grad ■ 2. I ganske liten grad ■ 3. Verken eller ■ 4. I ganske stor grad ■ 5. I svært stor grad

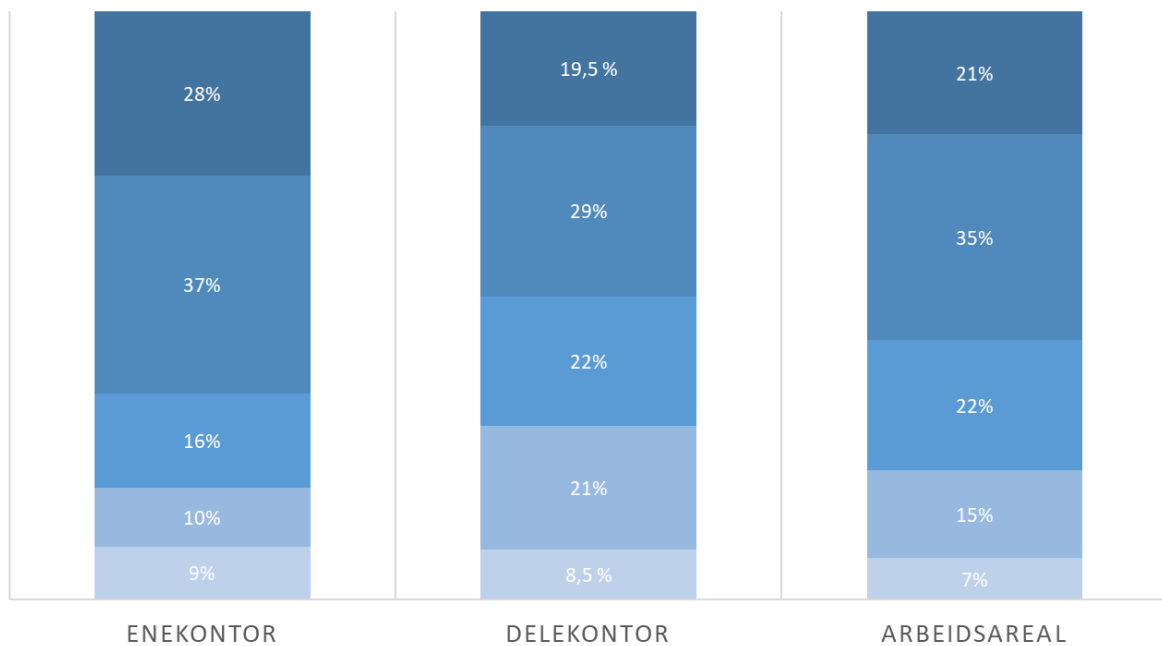
Tabell 5: Tilrettelegging for konsentrasjon, forskjeller mellom fast vitenskapelig ansatte og administrativt ansatte.

I Tabell 6 er spørsmålet "I hvor stor grad tilrettelegger din nåværende arbeidsplass for at du kan samarbeide/samhandle uformelt med kolleger?"

Her ser vi at det er relativt lite forskjell mellom kontortypene, selv om enekontor prosentmessig kommer best ut. Delekontor har de mest negative tallene. Men det er ikke signifikant forskjell mellom kontortypene, så man kan ikke utelukke at forskjellene skyldes tilfeldigheter.

I HVOR STOR GRAD TILRETTELEGGES DIN NÅVÆRENDE ARBEIDSPASS FOR AT DU KAN SAMARBEIDE/SAMHANDLE UFORMELT MED KOLLEGER?

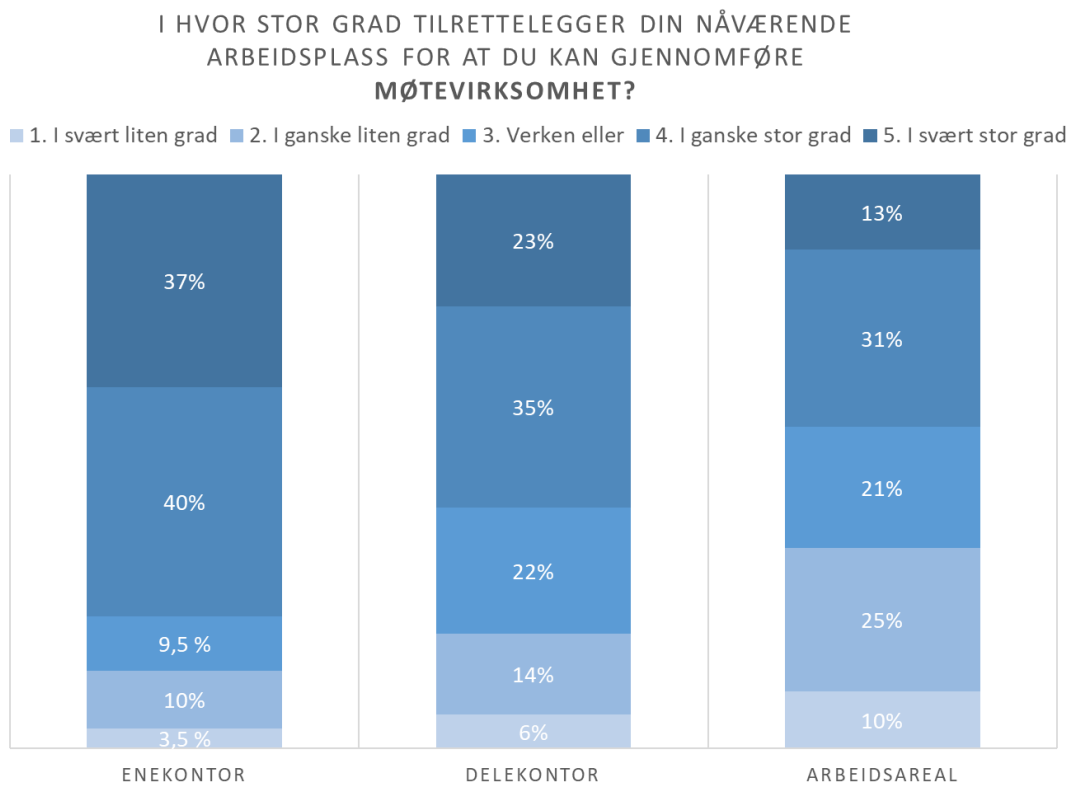
1. I svært liten grad 2. I ganske liten grad 3. Verken eller 4. I ganske stor grad 5. I svært stor grad

Tabell 6: Tilrettelegging for å samarbeide/samhandle uformelt med kolleger.

I Tabell 7 vises svar på spørsmålet "I hvor stor grad tilrettelegger din nåværende arbeidsplass for at du kan gjennomføre møtevirksomhet?"

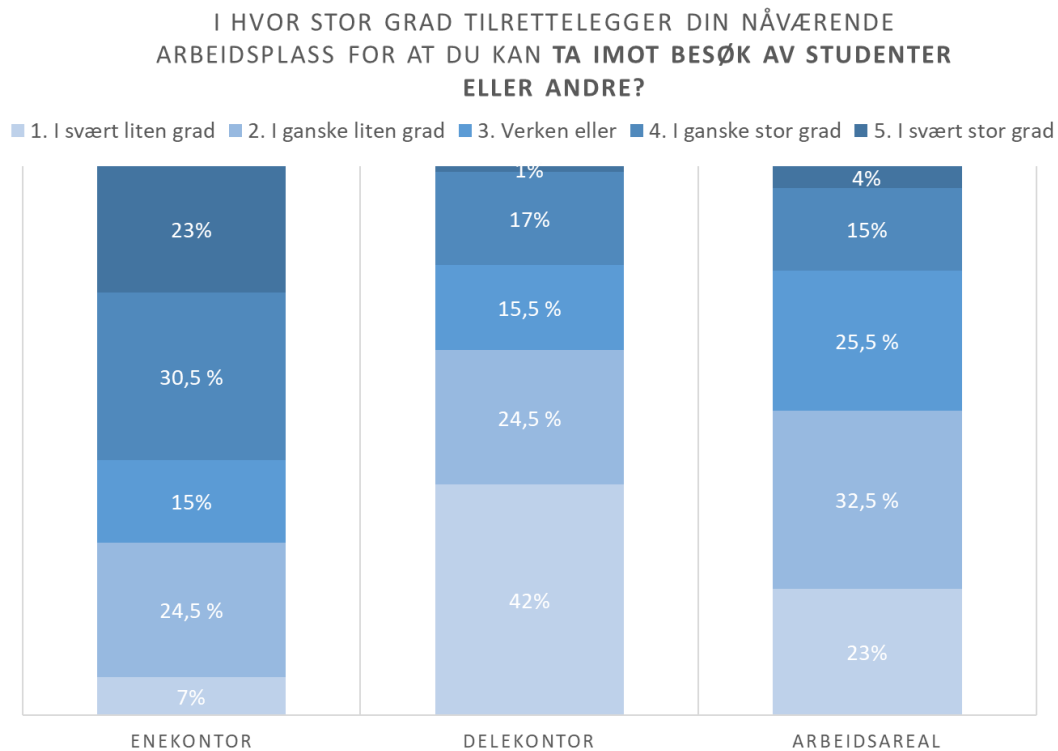
Her ser vi også at det går fra best til dårligere tilrettelagt fra enekontor til arbeidsareal. Hvis vi kontrollerer for hvilket bygg de sitter i er det ikke signifikant forskjell mellom enekontor og delekontor, men de som sitter på arbeidsareal opplever arbeidsplassen som signifikant ($p < 0.00$) mindre tilrettelagt for å gjennomføre møtevirksomhet enn respondentene fra de to andre gruppene.

Tabell 7: Tilrettelegge for å gjennomføre møtevirksomhet.

Tabell 8 viser respons på spørsmålet "I hvor stor grad tilrettelegger din nåværende arbeidsplass for at du kan ta imot besøk av studenter eller andre?".

Her ser vi at delekontoet kommer dårligst ut, hvor ca. 66% synes det tilrettelegger i liten eller svært liten grad. Her kan en hypotese være at de som sitter på arbeidsareal har bedre tilrettede arbeidsrom/møterom rundt seg enn de som har delekantor. Det er ikke signifikant forskjell mellom delekantor og arbeidsareal hvis man kontrollerer for bygg, men de som sitter på enekantor er i signifikant større grad fornøyd med hvordan arbeidsplassen tilrettelegger for besøk enn de to andre gruppene ($p < 0.00$).

Tabell 8: Tilrettelegge for å ta imot besøk av studenter eller andre.

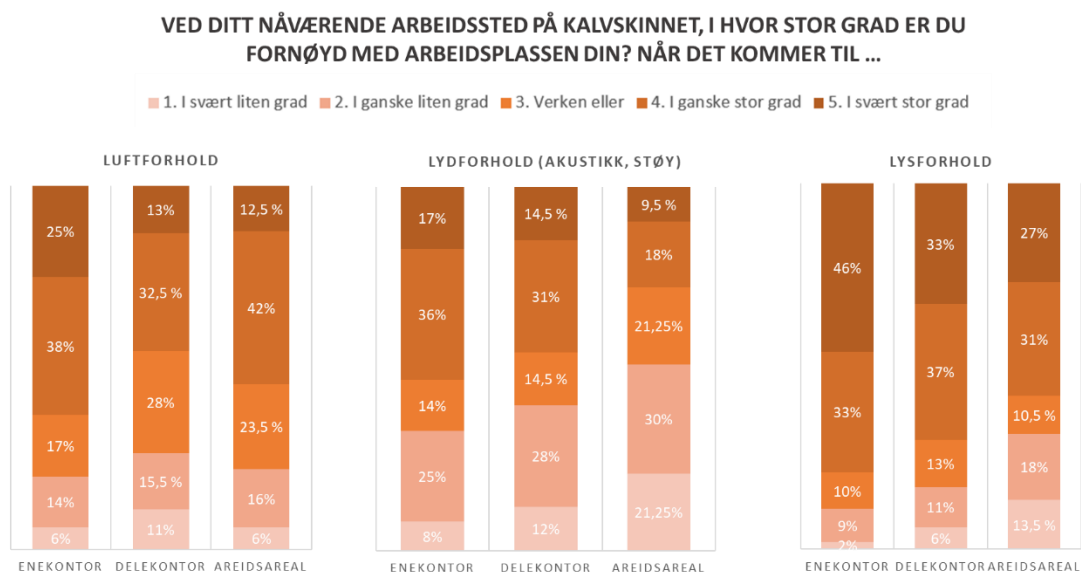
I Tabell 9 ser vi hvor fornøyd de ansatte er med arbeidsplassene sine når det kommer til lyd-, lys- og luftforhold. Her har vi også kontrollert for hvilket bygg respondentene sitter i, når vi ser om det er signifikant forskjell.

Luft: Når det kommer til luftforhold så er det ikke statistisk signifikante forskjeller mellom kontortypene.

Lyd: Mange i alle kontortyper er misfornøyd med lyd, men mest i arbeidsareal. Men også de som sitter på enekontor skriver i tekstsvaret at det er veldig lytt mellom kontorene, på grunn av tynne vegger.

Lys: De som sitter i arbeidsareal er også de som er minst fornøyde med lysforhold, kanskje fordi mange i areal kommer langt vekk fra vindu.

Når det kommer til lyd og lys er det ikke signifikant forskjell i fornøydhet mellom enekontor og delekontor, men de på arbeidsareal er signifikant ($p < 0.05$) mindre fornøyd enn de på enekontor og delekontor.

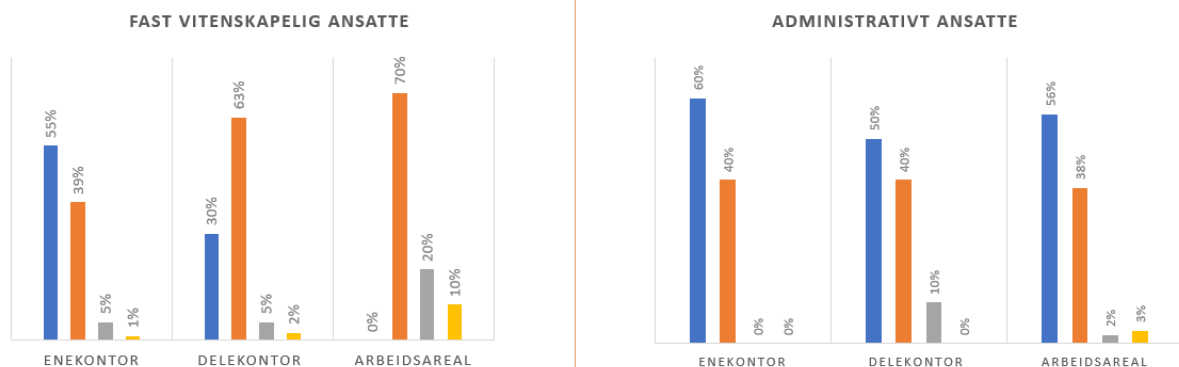
Tabell 9: Fornøyd med luft, lyd og lys.

I Tabell 10 ser vi hvor ofte de ansatte velger å jobbe andre steder enn på kontoret. Her ser vi at det er veldig liten forskjell hos administrativt ansatte, uansett hvilken type kontor de sitter på. Mens hos vitenskapelig ansatte (og også hos de midlertidige) så sitter man oftere andre steder enn på kontoret hvis man sitter på delekontor, og enda oftere hvis man sitter i arbeidsareal. Her må vi igjen huske at det er veldig få respondenter i noen av disse gruppene. Blant fast vitenskapelig ansatte er det kun 10 personer i arbeidsareal.

Når man leser disse tallene må man også huske at det ikke er alle som kan velge så jobbe hjemme. Det kan altså være andre ting som spiller inn på resultatene. Kanskje det er enklere for noen grupper å jobbe hjemme enn andre. Av tekstsvarene våre ser vi også at mange ikke kan velge å sitte hjemme, fordi ledelsen ønsker at ansatte skal tilbake til kontoret etter Corona-perioden.

I GJENNOMSNITT, HVOR OFTE VELGER DU Å JOBBE ANDRE STEDER ENN PÅ KONTORET DITT (I EN COVID-FRI HVERDAG)?

■ Nesten aldri ■ 1-2 dager i uken ■ 3-4 dager i uken ■ Nesten alltid

Tabell 10: Hvor ofte de ansatte velger å jobbe andre steder enn på kontoret.

Resultat fra den kvalitative analysen

Ettersom mange av spørsmålene hadde mulighet for åpne svar valgte vi å analysere kommentarene respondentene hadde skrevet inn som en egen del. Kommentarene utgjorde samlet et dokument på 53 sider, som ble tematisk kodet og analysert på tvers av tema og spørsmål (svar som «ja», «nei», «vet ikke», «forstår ikke spørsmålet» ble fjernet før analysen). Det var stor variasjon mellom hvilke temaer som engasjerte til åpne kommentarer, og etter gjennomgang identifiserte vi fire hovedtema: arbeidsplass, sosialt/faglig fellesskap, tilgjengelighet/utforming og prosess/medvirkning.

Tre hovedbudskap ble formidlet under tema *arbeidsplassen*. Det første var at arbeidsformer bør styre arealutforming, og ikke omvendt. «Trender» innen arbeidsareal eller undervisning bør ikke overstyre behov de ansatte har. Som et eksempel nevnes det i en kommentar at vedkommende savner å ha tilgang på vanlige tavler. Et annet poeng som ble understreket var at ansatte argumenterer for enekontor fordi det passer arbeidsoppgavene deres, ikke fordi de er prinsipielle motstandere av andre løsninger. Enekontor både skjærmer til konsentrasjonsarbeid og fungerer som møterom, og de erfarer at andre løsninger fungerer dårligere. Det er imidlertid viktig å minne om at de aller fleste respondentene fra Kalvskinnet som har andre arbeidsplasser enn enekontor, ikke er faste vitenskapelig ansatte. Det tredje temaet i de åpne feltene som dreide seg om arbeidsplassen er hvor godt undervisningsrommene fungerer, og her er det mer delte meninger. Klasseromsnorm, service på undervisningsutstyr, dimensjonering i forhold til antall studenter, og type utstyr nevnes som utfordringer.

Illustrerende sitat:

- «Stillerom er ofte opptatt. Det mangler riktig utstyr. De er små og noen har dårlig lys og luft forhold»
- «Tremannskontor (for meg) ga assosiasjoner til ubåtpersonell, der 3 deler en seng og sover der til ulike tider»
- «Det er ikke et mål at akademikere skal jobbe papirfritt (...) Bøker er viktige redskaper i forskning og undervisning»

I det andre hovedtemaet i de åpne svarene – *det sosiale og faglige fellesskap* – dreide ett poeng seg om at ansatte savner kolleger og deler av fagmiljøet de ikke er samlokalisert med. Særlig den uformelle og nære kontakten nevnes. Flere referer her til at det forrige arbeidsstedet la bedre til rette for det. Det er flere som refererer til store faggrupper, som gjør det vanskelig å ha møter hvor alle deltar. Knyttet til samme overordnede tema, dreier det andre budskapet seg om at egnede og store nok møtearenaer/pauserom etterspørres. Delvis for å kunne samle alle, delvis for å ha mulige og tilgjengelige møtepunkt i hverdagen. Det tredje punktet knyttet til fellesskap var at ansatte savner kontakt med studentene, og det å være tilgjengelige for studenter. Flere omtaler at de nå sitter bak «murer» som hindrer alle utenfor i å komme inn.

Illustrerende sitat:

- «Det er ironisk at delte kontorarealer fører til mindre uformell samhandling»
- «Felles møtearenaer med alle på instituttet er viktig»
- «Studentene kan ikke nå meg da arealet er låst»
- «Jeg savner den nære kontakten jeg hadde med kolleger før flyttingen»

Det tredje hovedtemaet ansatte var særlig opptatt av var *tilgjengelighet og utforming*. Hovedbudskapene her dreide seg om at Campus Kalvskinnet fremstår som svært sentral og tilgjengelig på mange måter og for mange av både ansatte, studenter og besøkende, men at campus ikke er universelt utformet. Et annet tema flere var opptatt av var at det er utfordrende at det ikke er flere parkeringsplasser (også med ladestasjoner). Dette knyttes også opp til tilgjengelighet for ansatte som enten bor utenfor gode kollektivordninger, har omsorgsansvar eller at andre aspekter i livssituasjonen gjør det vanskelig ikke å bruke bil. Kommentarer knyttet til den «lokale» tilgjengeligheten eller utformingen av campus nevner i hovedsak at det er lange avstander mellom bygg ansatte bruker regelmessig, og at det å måtte gå utendørs og krysse en trafikkert gate mellom deler av campus gjør noe samhandling utfordrende.

Illustrerende sitat:

- «Burde vært behovsprøvd parkering. Det er ikke de som klarer å være på kontoret før sju som trenger parkeringsplass mest»
- «Mindre tilgjengelig for ikke-standardiserte kropper, for rullestol ikke bra»

Under det fjerde og siste hovedtemaet *prosess/medvirkning*, var det stor enighet om at det bør være minst mulig flytting og omorganisering. Flytting og omorganiseringer er krevende, og stjeler tid og energi fra arbeidsoppgaver de ansatte ønsker å prioritere. Forbedringer tar for lang tid og utføres for vilkårlig. Det andre sentrale poenget under denne overskriften var betydningen og viktigheten av brukerinvolvering. For å sikre at nytteverdien blir best mulig bør brukerne av arealene involveres så tidlig i prosessen at behovene deres imøtekommes i størst mulig grad.

Illustrerende sitat:

- «Å velge mellom to onder føles bedre enn ikke å ha noe valg»
- «La oss ... slippe mer omorganisering, relokalisering, campusflytting og andre toppledelse-initierte prosesser som stjeler oppmerksomhet fra det vi egentlig skal holde på med»

I sum opplever vi at ansatte ved Campus Kalvskinnet viser et stort engasjement og at de i surveyen har brukt tid på å gi et beskrivende bilde av hva de mener om arbeidsplassen sin. I denne presentasjonen har vi forsøkt å gi en så representativ gjengivelse av det som mulig, ved å både vise til de kvantitative og mer kvalitative responsene. Som vanlig er det størst engasjement rundt det som frustrerer og irriterer, og vi vil derfor gjerne avslutte med noen kommentarer og sitat som viser at det er mange ansatte som også trekker frem positive ting ved arbeidsplassen sin. Flere beskriver hvor godt fornøyde de er med enekontoret sitt, med gode kolleger, administrasjon og ledelse. Det er også positive omtaler av beliggenheten til campus, kollektivtilbudet, utstyr til undervisning, pauserom og sykkelparkering for å nevne noe:

- «...det er et under at ansatte tross alt har holdt ut gjennom all omkalfatring. Stor kudos til nn og de andre i administrasjonen, og til ledelsens valg av åpen dialog...»
- «Undervisningslokaler er også fine og velutstyrte»
- «Vil ikke flytte fra Akrinn, synes det er kjempefint der»
- «Vi har flere fine pauselokaler...»
- «God sykkelparkering og godt kollektivtilbud»
- «Veldig bra at det blir flere enekontorer».

Vi i Fremtidens Campus vil avslutte med en stor takk til både administrasjon, ledelse og ansatte for all hjelp og respons på surveyen.